

ปีที่ 54 ฉบับที่ 23 : 16 มิถุนายน 2566

Volume 54 Number 22: June 16, 2023

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

(Outbreak Verification Summary)

วรางคณา จันทรสุษ, วิดา อัมใจ, ณัฐพร เนตรภักดี, จิตตรา ธัญญารักษ์, เจษฎา ธนกิจเจริญกุล

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ พบโรค ภัยสุขภาพ และเหตุการณ์ที่สำคัญในสัปดาห์ที่ 23 ระหว่างวันที่ 4-12 มิถุนายน 2566 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. การระบาดของโรคอุจจาระร่วงในพื้นที่ 3 อำเภอ จังหวัดภูเก็ต จากการทบทวนข้อมูลจากโรงเรียนและโรงพยาบาล ระหว่างวันที่ 1-10 มิถุนายน 2566 พบเหตุการณ์การระบาดของโรคอุจจาระร่วงในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง กระทุ และถลาง จังหวัดภูเก็ต พบผู้ป่วยโดยประมาณ 3,383 ราย เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลรัฐ และโรงพยาบาลเอกชน 2,140 ราย เป็นเพศชายร้อยละ 61.2 สัญชาติไทยร้อยละ 94.7 ค่ามัธยฐานอายุเท่ากับ 24 ปี ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล พบผู้ป่วยมีอาการปวดท้อง อาเจียน ท้องเสีย และบางรายมีไข้ ทั้งนี้ประวัติอาหารและความเชื่อมโยงยังไม่ชัดเจน ผลตรวจเบื้องต้นสงสัย Norovirus และอยู่ระหว่างสอบสวนโรคเพิ่มเติม

การดำเนินการ ทีม JIT กรมควบคุมโรค สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 นครศรีธรรมราช และสำนักงานสาธารณสุข

จังหวัดภูเก็ต ดำเนินการลงพื้นที่สอบสวนโรค เฝ้าระวังเชื้อในพื้นที่ โดยการเก็บตัวอย่าง น้ำ น้ำแข็ง น้ำใช้ อุจจาระ และอาเจียน เพื่อส่งตรวจหาเชื้อก่อโรค (อยู่ระหว่างรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ)

2. การระบาดของไข้หวัดใหญ่เป็นกลุ่มก้อน จังหวัดระยอง พบผู้ป่วยสงสัยโรคไข้หวัดใหญ่ 39 ราย ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ตำบลนาตาขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 2 มิถุนายน 2566 มีอาการไข้ ไอ ผลตรวจคัดกรองเบื้องต้นพบเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A จำนวน 3 ราย และเก็บตัวอย่าง Nasopharyngeal swab จำนวน 3 ตัวอย่าง Nasal swab จำนวน 2 ตัวอย่าง ทดสอบด้วยวิธี Real time RT-PCR ผลตรวจพบสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H3N2

การดำเนินการ ทีมสอบสวนโรคคัดกรองนักเรียนทั้งหมด และแยกกักผู้ที่มีอาการป่วย สำนวจมาตรฐานสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ประสานขอวัคซีนไข้หวัดใหญ่จากกรมควบคุมโรค

◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 23 ระหว่างวันที่ 4-10 มิถุนายน 2566	353
◆ สถานการณ์โรคมือเท้าปาก ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2566	355
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 23 ระหว่างวันที่ 4-10 มิถุนายน 2566	356
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนพฤษภาคม 2566	361

3. การประเมินความเสี่ยงของการระบาดของโรคอุจจาระ ในจังหวัดภูเก็ต

จากการเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วง กรมควบคุมโรค ปี พ.ศ. 2566 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-7 มิถุนายน 2566 มีรายงานผู้ป่วยในระบบรายงานการเฝ้าระวังโรค 506 จำนวน 354,405 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต กลุ่มอายุพบมากที่สุด คือ 0-4 ปี (ร้อยละ 21.23) รองลงมา คือ มากกว่า 65 ปี (ร้อยละ 13.47) และ 25-34 ปี (ร้อยละ 12.29) เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันย้อนหลังพบว่า ในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2566 จำนวนผู้ป่วยยังคงน้อยกว่าเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2565 และค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง แต่ตั้งแต่เดือนมีนาคมเป็นต้นมามีจำนวนผู้ป่วยรายเดือนใกล้เคียงค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ซึ่งแสดงว่ามีแนวโน้มที่อาจจะมีการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษในบางพื้นที่ของประเทศไทย อย่างไรก็ตามจากการเฝ้าระวังเหตุการณ์ (event-based surveillance) กรมควบคุมโรค พบว่าในสัปดาห์การระบาดที่ 23 มีรายงานการระบาดของโรคอุจจาระร่วงในจังหวัดภูเก็ตโดยมีผู้ป่วยจากการสอบสวนโรคและค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมเฉพาะวันที่ 1-10 มิถุนายน 2566 มากถึง 3,383 ราย ซึ่งมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลังของจังหวัดภูเก็ตในช่วงเวลาเดียวกันถึง 5 เท่า นอกจากนี้ยังพบว่าตั้งแต่เดือนมกราคม-พฤษภาคม 2566 มีจำนวนผู้ป่วยอุจจาระร่วงที่รายงานเฉลี่ย เดือนละ 1,039 ราย ซึ่งมากกว่าค่ามัธยฐานเฉลี่ยเดือนละ 1.5 เท่า ซึ่งแสดงว่าในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตมีการระบาดของโรคอุจจาระร่วงและอาจมีเชื้อปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อมมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในเดือนนี้ที่เริ่มเข้าสู่ฤดูฝนทำให้มีโอกาสปนเปื้อนของแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค จึงเป็นสาเหตุให้เกิดการระบาดในวงกว้างใน 3 อำเภอ ซึ่งความเสี่ยงที่จะระบาดอย่างต่อเนื่องยังคงอยู่ในระดับสูง

ดังนั้น ในขณะนี้จึงควรเร่งสอบสวนของแหล่งโรคร่วมที่เป็นสาเหตุของผู้ป่วยส่วนใหญ่เพื่อตัดวงจรการแพร่กระจายของโรค และป้องกันการโอภาสการเกิดเหตุการณ์การระบาดของโรคอุจจาระร่วง จึงควรเร่งสื่อสารความเสี่ยงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม รวมถึงภาคประชาชน

และการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันและความเสี่ยงของเหตุการณ์การระบาดของโรคอุจจาระร่วง และควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อให้คำแนะนำในเรื่อง สุขาภิบาลการปรุงอาหาร กระบวนการจัดเตรียมและปรุงอาหาร โดยเฉพาะน้ำดื่มซึ่งสามารถแพร่กระจายเชื้อไปได้ในวงกว้าง และปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ ที่จำเพาะในแต่ละสถานที่เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันในอนาคต

สถานการณ์ต่างประเทศ

พิษจากเมทานอลในไวน์ข้าวที่เจือปน ประเทศกัมพูชา

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขท้องถิ่นกล่าว เมื่อวันอาทิตย์ที่ผ่านมา พบชาวบ้านเสียชีวิต 1 ราย และป่วยอีก 27 ราย ถูกนำส่งโรงพยาบาลในจังหวัดโปสัท (Pursat Province) ทางตะวันตกเฉียงเหนือของกัมพูชา หลังจากดื่มไวน์ข้าวที่ทำเอง ซึ่งสงสัยว่ามีเมทานอลในระดับสูง

รองหัวหน้าสาธารณสุขจังหวัดโปสัท ให้ข้อมูลว่า เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในคืนวันพฤหัสบดีที่ 1 มิถุนายน 2566 ระหว่างงานศพของชาวบ้านในหมู่บ้าน Morth Prey อำเภอกอโรโก (Krakor) ซึ่งมีการเสิร์ฟไวน์ข้าวที่คาดว่ามีปนเปื้อนเมทานอล ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 1 ราย และเจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลอีก 27 ราย อย่างไรก็ตามผู้ป่วยทั้ง 27 รายฟื้นจากการเจ็บป่วยดีแล้ว ผู้ป่วยมีอาการต่าง ๆ เช่น ระบายท้อง อาเจียน หน้าอกร้าว หายใจลำบาก วิงเวียนศีรษะ ปวดศีรษะ และอ่อนเพลีย หลังจากดื่มไวน์ที่ปนเปื้อน ทั้งนี้มีการเก็บตัวอย่างของไวน์ที่เป็นพิษไปทดสอบในห้องปฏิบัติการแล้ว

ไวน์ข้าวเป็นที่นิยมในพื้นที่ชนบทของกัมพูชาเนื่องจากราคาถูก และในเดือนตุลาคมปีที่แล้ว มีผู้เสียชีวิต 3 รายและเจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลอีก 66 ราย ในอำเภอสตึงแตง (Stung Trang) จังหวัดกำปงจาม (Kampong Cham) หลังจากดื่มไวน์ข้าวที่ทำเอง ที่มีเมทานอลในระดับที่เป็นอันตราย